

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Konceptia na ochranu odberateľov spĺňajúcich podmienky energetickej chudoby	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	18.11.2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	do 31.12.2022 (pred 6. regulačným obdobím, ktoré začína 1.1.2023).

2. Definovanie problému
<p><i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i></p> <p>Dokument je návrhom strategickej koncepcie, ktorej návrh vypracováva Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) a predkladá vláde Slovenskej republiky pred novým regulačným obdobím podľa § 9 ods. 3 písm. f) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“). V súlade s § 2 písm. d), § 6 ods. 3 písm. a) a § 8 ods. 5 zákona o regulácii prijala Regulačná rada dňa 29.03.2022 regulačnú politiku na 6. regulačné obdobie, ktoré začne 01.01.2023.</p> <p>Zákonný mandát a úloha úradu vypracovávať a predkladať koncepciu na ochranu domácností pred energetickou chudobou je ústredným dôvodom spracovania materiálu. Ide o štandardnú úlohu úradu, ktorej dôležitosť je prirodzene zvýraznená v kontexte kritického diania na trhoch s energiami v poslednom období (extrémne vysoká úroveň trhových cien a miera cenovej volatility elektriny a plynu, a s tým súvisiace negatívne dopady na náklady na energie a na ceny tovarov a služieb v spotrebiteľskom koši domácností).</p> <p>Cieľom koncepcie nie je navrhnuť a implementovať krátkodobé a okamžité opatrenia od 01.01.2023 na pomoc domácnostiam pri zmiernení dopadov prebiehajúcej krízovej situácie v energetike.</p> <p>Predložený návrh koncepcie na ochranu domácností ohrozených energetickou chudobou je súborom odporúčaní na systémové opatrenia minimálne v strednodobom horizonte.</p> <p>Ich implementácia môže zvýšiť mieru dlhodobej udržateľnej dostupnosti energií a pitnej vody pre sociálne zraniteľné domácnosti v Slovenskej republike.</p>

3. Ciele a výsledný stav
<p><i>Uved'te hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i></p> <p>Cieľom predloženého materiálu je návrh metodiky pre vytvorenie definície pojmu energetická chudoba. Ďalej je cieľom formulovanie odporúčaní:</p> <p>a) možných opatrení v kompetencii úradu, b) iných možných opatrení mimo kompetencií úradu.</p> <p>Je však potrebné zdôrazniť, že predkladaný dokument nepredpokladá bezprostrednú automatickú implementáciu žiadneho z odporúčaných možných opatrení.</p>
4. Dotknuté subjekty
<p><i>Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i></p> <p>V prípade budúcej realizácie formulovaných odporúčaní:</p> <p>Ustanovenia sa dotknú primárne domácností ohrozených energetickou chudobou.</p> <p>V druhom rade sa ustanovenia môžu dotknúť vybraných orgánov štátnej a verejnej správy v prípade, ak budú implementovať jednotlivé odporúčané možné opatrenia.</p> <p>V neposlednom rade je možné identifikovať aj dotknuté subjekty, ktoré sú účastníkmi trhu s elektrinou a účastníkmi trhu s plynom. Medzi nami najmä: dodávateľia energií odberateľom v domácnostiach, prevádzkovatelia distribučných sústav a sietí, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou.</p>
5. Alternatívne riešenia
<p><i>Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?</i></p> <p><i>Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.</i></p> <p>V prípade, ak by nedošlo k úpravám navrhnutým v predloženej koncepcii, dôsledkom by bolo pokračovanie stavu, kedy nie je v Slovenskej republike systémovým spôsobom riešená problematika energetickej chudoby.</p>
6. Vykonávacie predpisy
<p><i>Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?</i> ☐ Áno ☒ Nie</p> <p><i>Ak áno, uved'te ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:</i></p> <p>V prípade prijatia návrhu koncepcie, prípadne jej kľúčových systémových častí a nástrojov, zo strany vlády SR, odporúčame vytvorenie nadrezortnej pracovnej skupiny so zameraním na:</p> <p>a) vytvorenie spoločensky akceptovanej a plošne aplikovateľnej konkrétnej definície energetickej chudoby (viac v kapitole č. 1) a vypracovanie legislatívneho návrhu, ktorým by sa konkrétna definícia energetickej chudoby zakotvila na úrovni primárnej legislatívy,</p>

- b) prípravu legislatívneho návrhu, ktorý by upravil problematiku energetickej chudoby tak, aby sa téma nezužovala len na oblasť sieťových odvetví podľa zákona o regulácii, ale aby bola téma legislatívne zadefinovaná univerzálne, tzn. aby bolo možné problematiku riešiť vo vzťahu k všetkým domácnostiam v Slovenskej republike bez ohľadu na to, či si zabezpečujú energie, teplo, vodu a likvidáciu odpadovej vody nákupom služieb regulovaných úradom alebo iným spôsobom,
- c) identifikáciu a prípravu novelizácie primárnej legislatívy potrebnej na implementáciu návrhov schválených v koncepcii, vrátane prípravy ex ante vyhodnotenia vplyvov (o. i. aj pre účel legislatívneho procesu) a celospoločenských prínosov a nákladov (CBA analýza) navrhovaných novelizačných úprav,
- d) detailizáciu (rozpracovanie obsahu a implementačnej formy) schválených návrhov opatrení na úrovni dotknutých orgánov štátnej a verejnej správy, vrátane zadefinovania vstupných východísk – tzn. najmä hodnôt tzv. základného energetického štandardu (prahovej spotreby energie) a metodiku poskytovania pomoci vo vzťahu k sociálno-ekonomickej situácii dotknutých domácností,
- e) prípravu procesného a administratívneho zázemia potrebného pre implementáciu, a to najmä zozbieranie potrebných údajov, vytvorenie štruktúrovanej databázy údajov potrebných na aplikáciu schválenej definície energetickej chudoby, nastavenie ďalších implementačných procesov, a podobne,
- f) v neposlednom rade bude kľúčovým predpokladom pre efektívnu implementáciu aj kompetenčné, finančné a materiálne zabezpečenie opatrení vybraných na realizáciu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že by išlo o komplexnejšiu úpravu relevantných zákonov, primárne v oblasti sociálnej politiky. Okrem toho bude pravdepodobne potrebné upraviť aj vykonávacie vyhlášky v kompetencii dotknutých relevantných orgánov štátnej a verejnej správy.

O konkrétnych úpravách existujúcich vykonávacích predpisov alebo o tvorbe nových vykonávacích predpisov však bude musieť rozhodnúť pre tento účel zriadená nadrezortná pracovná skupina pod gesciou vlády Slovenskej republiky.

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Nie

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu bude uskutočnené v roku 2024, po vyhodnotení stavu na trhu v sieťových odvetviach a prijatých opatrení.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky
<p><i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.</i></p> <p><i>Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).</i></p> <p><i>Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i></p> <p>Materiál nemá v tomto štádiu vplyv nemá vplyvy na rozpočet verejnej správy, vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu, vplyv na služby verejnej správy pre občana, ani nemá vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.</p> <p>Dôvodom je, že obsahom materiálu sú formulované odporúčania, pre implementáciu ktorých je potrebné vytvoriť medzirezortnú pracovnú skupinu, ktorej charakter a úlohy sú vymenované v bode 6 - Vykonávacie predpisy.</p> <p>Úrad pre reguláciu sieťových odvetví v tomto štádiu nedisponuje dátami a inými informáciami, na základe ktorého by bolo možné relevantne kvantifikovať očakávané dopady opatrení, ktoré sú vo forme odporúčaní identifikované vo vlastnom materiáli.</p> <p>Potenciálne vplyvy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • optimalizácia dodávkových a sieťových taríf; • ponuka bezplatných splátkových kalendárov a energetického poradenstva;

- zľava pre uplatňovanie doplnkových cenníkových služieb;
- zákaz prerušenia („vypínania“) dodávok energií a vody počas zimnej sezóny;
- zákaz podomového predaja energií;
- pravidlá umožňujúce všetkým domácnostiam, teda aj tým, ktoré nie sú v priamom zmluvnom vzťahu s dodávateľom, prihlásiť sa „k regulácii“ (tzn. mať možnosť odoberať energie a vodu za podmienok uplatňovaných v cenovo regulovanom prostredí).

V nadväznosti na výsledky pilotného projektu ÚRSO zväži a nastaví podmienky zavedenia povinnosti pre dodávateľov ponúkať predplatený odber elektriny v rámci celého Slovenska domácnostiam, ktoré sú ohrozené energetickou chudobou alebo majú záujem o tento produkt.“ Povinnosť dodávateľa vytvoriť a ponúkať predplatný odber elektriny spôsobí dodávateľovi zvýšenie nákladov a teda negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

„Výhodou navrhovaného opatrenia je aj aktívne predchádzanie vzniku neuhradených pohľadávok“. Dodávateľ sa vyhne nákladom spojeným s vymáhaním platieb, čo bude predstavovať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Identifikácia a kvantifikácia skutočných dopadov bude vo fáze ex post.

Okrem vyššie uvedeného, vlastný materiál predpokladá aj prácu s vytváranými univerzálnymi identifikátormi odberateľov v segmente domácností. Ide o aktivitu, ktorá nezávisle od predkladaného vlastného materiálu vychádza zo znenia vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov. Vplyvy identifikátorov odberateľov boli kvantifikované pri tvorbe danej vyhlášky.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Michal Hudec, ÚRSO, riaditeľ odboru organizácie trhu a regulačnej politiky,
hudec@urso.gov.sk, energetickachudoba@urso.gov.sk, tel.: +421 2 581 004 37 (pracovisko v Bratislave) alebo +421 43 401 17 11 (oblastné pracovisko v Martine).

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Odporúčanie Komisie (EÚ) 2020/1563 zo 14. októbra 2020 týkajúce sa energetickej chudoby.

Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020H1563&from=SK)

content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020H1563&from=SK.

Údaje Štatistického úradu Slovenskej republiky a Eurostatu

Gouveia, C. (2019). STEP - Defining energy poverty in STEP project countries.

Dostupné z: STEP-847080.-Defining-energy-poverty-report.-D2.2_Final.pdf

(stepenergy.eu).

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: